

МІНІСТЕРСТВО ЕНЕРГЕТИКИ УКРАЇНИ

вул. Хрещатик, 30, м. Київ, 01601, тел.: (044) 531-36-93; 206-38-45

E-mail: kanc@mev.gov.ua, сайт: <http://mre.kmu.gov.ua>, ідентифікаційний код 37552996

На №

**Народному депутату України
Ірині Констанкевич**

Шановна Ірино Мирославівно!

На виконання доручення Прем'єр-міністра України Шмигала Д.А. від 03.02.2021 № 4405/1/1-21 до листа Голови Верховної Ради України Разумкова Д.О. від 29.01.2021 № 11/10-668, Міністерство енергетики України розглянуло Ваш депутатський запит, оголошений на засіданні Верховної Ради України 29.01.2021, щодо скасування пільг на електроенергію для мешканців 30-ти кілометрової зони атомних електростанцій та повідомляє.

З метою збереження фіксованої ціни на електричну енергію для побутових споживачів, постановою Кабінету Міністрів України від 05.06.2019 № 483 «Про затвердження Положення про покладення спеціальних обов'язків на учасників ринку електричної енергії для забезпечення загальносуспільних інтересів у процесі функціонування ринку електричної енергії» (із змінами) (далі – Постанова № 483) на ДП «Гарантований покупець», ДП «НАЕК «Енергоатом», ПрАТ «Укргідроенерго» та постачальників універсальних послуг покладено виконання спеціальних обов'язків для забезпечення загальносуспільних інтересів у процесі функціонування ринку електричної енергії (далі – ПСО).

Відповідно до Постанови № 483, ціна на електроенергію для побутових споживачів встановлювалась на рівні тарифів, (з урахуванням тарифів, диференційованих за періодами часу), які діяли станом на 30.06.2019.

Слід зазначити, що тарифи на електроенергію, яка відпускається населенню та ряду пільгових категорій споживачів, були встановлені постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (далі – НКРЕКП, Регулятор) від 26.02.2015 № 220, зареєстрованої в Мін'юсті 02.03.2015 за № 231/26676, постановою Національної комісії регулювання електроенергетики України від 11.03.2010 № 218 «Про затвердження тарифів на електричну енергію релігійних організацій», зареєстрованої в Мін'юсті 24.03.2010 за № 241/17536 (із змінами), постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики 23.04.2012 № 498 «Про затвердження Порядку застосування тарифів на електроенергію», зареєстрованої в Мін'юсті 23.04.2012 за № 599/20912 (із змінами), та постановою НКРЕКП від 06.06.2017 № 746 «Про затвердження тарифів на електричну енергію, що відпускається юридичним особам, які є

власниками (балансоутримувачами) майна, що використовується для компактного поселення внутрішньо переміщених осіб».

Разом з тим, інформуємо, що на засіданні Регулятора 06.01.2021 прийнято рішення про визнання зазначених вище постанов такими, що втратили чинність.

Термін дії Постанови № 483 спливав 01.01.2021. Таким чином, у разі припинення її дії, ціна на електроенергію для побутових споживачів формувалась би на ринкових умовах, що призвело б до різкого, більш ніж в 2,5 рази, зростання тарифу на електричну енергію для населення вже з січня 2021 року (до близько 3.20 грн/кВт·год).

Слід зазначити, що в грудні 2020 року НКРЕКП збільшено тарифи транспортної складової на 2021 рік з 1,2 грн до 1,51 грн/кВт·год. А саме:

- тариф на передачу НЕК «Укренерго» встановлено на рівні 35 коп/кВт·год;
- середньозважений тариф на розподіл на рівні 106 коп/кВт·год;
- середньозважений тариф на постачання на рівні 10 коп/кВт·год.

Крім того, з початку 2021 року, зростає собівартість виробництва електричної енергії на АЕС через необхідність підвищення заробітної плати працівників, виконання ремонтної кампанії атомних енергоблоків, інвестиційних програм підприємства та забезпечення ядерної безпеки. Так, згідно проекту фінансового плану ДП «НАЕК «Енергоатом» на 2021 рік, собівартість виробництва електроенергії складає близько 75 коп/кВт·год (без ПДВ).

У підсумку, на підставі пропозицій Регулятора, Міненерго було розроблено, а Урядом 28.12.2020 прийнято постанову № 1325 «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 5 червня 2019 р. № 483» (далі – Постанова № 1325).

Постановою № 1325 передбачено:

- продовження строку дії ПСО до 31.03.2021;
- встановлення на період з 01.01.2021 по 31.03.2021 фіксованої ціни за 1 кВт·год електричної енергії для побутових споживачів на рівні 1,68 (з ПДВ). Разом з тим збережено і залишено без змін коефіцієнти дво – та тризонного обліку електричної енергії;
- збільшення ціни за якою ДП «НАЕК «Енергоатом» буде здійснювати продаж електроенергії в рамках перехідної моделі ПСО з 10 гривень за 1 МВт·год до 150 гривень за 1 МВт·год.

Необхідно зазначити, що прийняте Урядом рішення про підвищення тарифу для побутових споживачів є мінімально можливим і таким, що не покриває всіх складових витрат на виробництво та постачання електричної енергії побутовим споживачам. Так, з урахуванням зонного обліку, середній тариф для побутових споживачів складатиме близько 1,60 грн/кВт·год (з ПДВ), з яких лише транспортна складова становить 1,51 грн/кВт·год. Таким чином, на безпосередньо електричну енергію залишається лише 9 копійок з необхідних 17 (середньозважено, з ПДВ), які гарантований покупець сплачує ДП «НАЕК «Енергоатом» та ПрАТ «Укргідроенерго» в рамках ПСО. Тобто, навіть за умови повної оплати населенням електричної енергії, зібраних електропостачальниками коштів не вистачить щоб повною мірою розрахуватися із виробниками, а дефіцит буде складати 0,08 грн/кВт·год.

Таким чином, новий тариф на електроенергію для побутових споживачів досі залишається пільговим, оскільки він не покриває повної собівартості її

виробництва та транспортування, навіть враховуючи, що населення купує електричну енергію у державних виробників, які мають найнижчу ціну.

Стаття 12 Закону України «Про використання ядерної енергії та радіаційну безпеку» від 08.02.1995 № 39/95-ВР передбачає пільги з оплати за спожиту електричну енергію для населення, яке постійно проживає в 30-кілометровій зоні атомних електростанцій, відповідно до статті 17 Закону України «Про електроенергетику». Стаття 17 Закону України «Про електроенергетику» втрачає чинність з дати початку дії нового ринку електричної енергії, згідно з пунктом 23 розділу XVII «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про ринок електричної енергії» (далі – Закон).

Таким чином, наразі відсутні законодавчі підстави для застосування тарифу на електричну енергію в розмірі 70 відсотків від рівня діючого тарифу для населення, яке постійно проживає в 30-кілометровій зоні атомних електростанцій.

Відповідно до частини другої статті 3 Закону визначено, що функціонування ринку електричної енергії здійснюється на принципах, зокрема, недискримінаційного ціно – та тарифоутворення, що відображає економічно обґрунтовані витрати. Зазначене свідчить про необхідність подальшого зниження обсягу перехресного субсидіювання.

Слід зазначити, що законодавче збільшення пільгових категорій споживачів та зменшення фіксованої ціни призведе до зростання ціни на електроенергію для промисловості, погіршення фінансового стану стратегічних енергетичних підприємств державної форми власності, оскільки буде вимагати збільшення тарифу на передачу НЕК «Укренерго».

Відповідно до частини третьої статті 63 Закону передбачено обов'язкові гарантії для постачальників, які надають універсальні послуги, згідно з якими постачальники надають універсальні послуги за економічно обґрунтованими, прозорими та недискримінаційними цінами.

З огляду на зазначене, збільшення пільгових категорій споживачів зобов'яже Кабінет Міністрів України визначити додаткові джерела фінансування різниці між встановленими постачальниками універсальних послуг цінами на послугу загальносуспільного інтересу та економічно обґрунтованими цінами, які не підкріплені видатками державного бюджету.

Водночас інформуємо, що Міненерго спільно з НКРЕКП та іншими учасниками ринку електричної енергії продовжує напрацювання щодо удосконалення сценаріїв фінансового збалансування ринку електричної енергії у 2021 році та механізму ПСО.

Слід зазначити, що постановою Кабінету Міністрів України від 01.02.2021 № 64 «Питання надання компенсації деяким категоріям споживачів електричної енергії», затверджено Порядок використання коштів для надання компенсації деяким категоріям споживачів електричної енергії (далі – Порядок) та передбачається надання компенсації на оплату електричної енергії наступним категоріям споживачів електричної енергії (крім тих, які отримують житлову субсидію):

- населенню, яке проживає в житлових будинках (у тому числі в житлових будинках готельного типу, квартирах та гуртожитках), обладнаних в установленому порядку електроопалювальними установками (у тому числі в сільській місцевості), і станом на 31 грудня 2020 р. мало право на знижений тариф;

- населенню, яке проживає в багатоквартирних будинках, не газифікованих природним газом і в яких відсутні або не функціонують системи централізованого теплопостачання (у тому числі в сільській місцевості), і станом на 31 грудня 2020 р. мало право на знижений тариф;

- багатодітним, прийомним сім'ям та дитячим будинкам сімейного типу.

Зазначену компенсацію планується здійснювати протягом першого кварталу 2021 року.

При цьому відповідно до Порядку, компенсація буде автоматично нарахована на особові рахунки зазначених категорій споживачів без їх участі і повинна повністю покрити зростання платіжки за електроенергію внаслідок відміни пільгового тарифу.

Для забезпечення фінансування зазначеної компенсації, Верховною Радою України прийнято Закон України «Про внесення змін до додатка № 3 до Закону України «Про Державний бюджет України на 2021 рік» щодо компенсації у зв'язку з підвищенням тарифів на електричну енергію» від 29.01.2021 № 1158-IX. Обсяг компенсації, встановлений відповідним Законом, складає 1,4 млрд. грн.

Частиною третьою статті 6 Закону визначено, що до повноважень Регулятора на ринку електричної енергії належить, зокрема, встановлення (зміна) цін (тарифів) на послуги постачальника універсальної послуги, тарифів на послуги з передачі, розподілу електричної енергії.

Враховуючи зазначене, питання встановлення тарифу на послуги з передачі, розподілу та постачальника універсальної послуги електричної енергії належить до компетенції НКРЕКП, а саме регламентується постановами НКРЕКП від 22.04.2019 № 585 «Про затвердження Порядку встановлення (формування) тарифу на послуги з передачі електричної енергії», від 05.10.2018 № 1175 «Про затвердження Порядку встановлення (формування) тарифів на послуги з розподілу електричної енергії» та від 05.10.2018 № 1176 «Про затвердження Методики розрахунку тарифу на послуги постачальника універсальних послуг».

В свою чергу, Уряд та Міненерго, в межах компетенції, вживають заходи, які дозволять обмежити суттєве зростання тарифів та забезпечити стабільні ціни на електричну енергію для споживачів.

З повагою

В.о. Міністра

Юрій ВІТРЕНКО

Апарат Верховної Ради України
КАРТКА ДОКУМЕНТА

380141

Кореспонденти Вітренко Ю. Ю. Міністерство енергетики України
(всього 1)
Вид документа Відповідь на депутатський запит
Вих. № та дата НД/1.1-4.7-1946 від 09.02.2021
кореспондента
№ ДСК
Реєстр. № та 37768 від 10.02.2021
дата реєстрації
Арк./прим. 4/1
Стислий зміст На № 11/10-668. Відповідь на запит народного
депутата України Констанкевич І.М. щодо
скасування пільг на електроенергію для мешканців
30-ти кілометрової зони атомних електростанцій

Проходження документа (особа, у якої є позначка «Оригінал»)	Дата передачі оригіналу ВСК	Дата отримання оригіналу	Підпис